

מדינת ישראל
משרד החינוך

ראמ"ה
הרשות הארצית
למידה והערכה בחינוך

המזכירות הפדגוגית

מיצ"ב

מבחן בעברית

כיתה ה' | פנימי

שם התלמיד/ה: _____

הכיתה: _____

114-EVR-020-5-SOF-pnimi-net

114

114-01-05-01-01-01-019-020-03

תלמידים יקרים שלום,

לפניכם מבחן בעברית:

- במבחן שני טקסטים, שאלות העוסקות בטקסטים האלה ומשימה בהבעה בכתב.
- קראו את הטקסטים בעיון והשיבו על כל השאלות ברצינות רבה ובתשומת לב.
- הקפידו על ניסוח בהיר בכל התשובות ובמשימה בהבעה בכתב.
- אם תתבקשו לבחור תשובה נכונה אחת מבין כמה תשובות, סמנו $\times$ ליד התשובה שבחרתם.
- לרשותכם **90 דקות**, אך אם תזדקקו לזמן נוסף בקשו מהמורה.

בהצלחה!

קראו את טקסט המידע שלפניכם, וענו על השאלות שאחריו.

לואי בְּרִייל – ממציא כְּתָב בְּרִייל

מתוך ויקיפדיה העברית

איור 1: לואי בְּרִייל
1852–1809

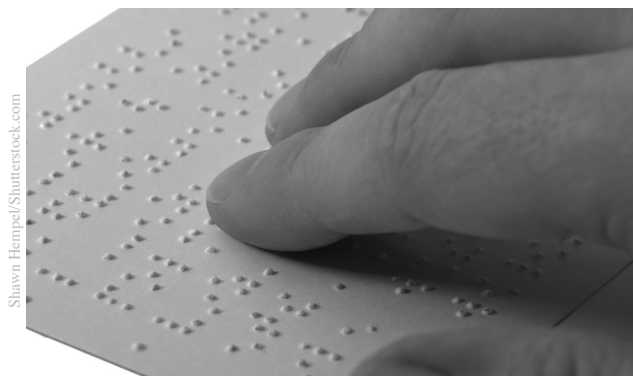
לואי בְּרִייל נולד בשנת 1809 בכפר קטן בצרפת. כשהיה בן שלוש שיחק בכלי עבודה של אביו וְהִתְעוּר בשתי עיניו. כשהיה בן עשר הוא נשלח לפנימייה* לילדים עיוורים, ושם למד לקרוא.

בתקופת ילדותו של לואי בְּרִייל למדו עיוורים לקרוא בעזרת מישוש הצורה של כל אות. באותה תקופה הודפסו ספרים לעיוורים באותיות רגילות, אך הן היו גדולות ובולטות מעל פני הנייר. הקריאה לפי

השיטה הזאת הייתה קשה מאוד. האותיות הבולטות היו גדולות מאוד ולעיוורים היה קשה לזהותן, ומשום כך היה קצב הקריאה אִיטִי ביותר. כמו כן בְּשָׁל גודל האותיות היו הספרים כבדים ולא נוחים לשימוש. נוסף לכך היה תהליך הייצור של ספרים כאלה כרוך בהוצאות כספיות רבות, ולכן היה מחיר הספרים יקר מאוד והם היו מעטים.

למרות הקושי לקרוא בעזרת מישוש אותיות בולטות הצליח לואי בְּרִייל לקרוא שוב ושוב את מעט הספרים שהיו בפנימייה, ואף התעקש ללמוד תווים לפי אותה שיטה ולנגן בפסנתר ובכינור.

כשהיה לואי בְּרִייל בן שתיים-עשרה, ביקר בפנימייה שלו אדם ששמו שְׂאָרְל בְּרִיֶּיֶה, שהיה קצין בצבא צרפת. בְּרִיֶּיֶה סיפר למורים ולתלמידים בפנימייה על שיטה שפיתח כדי למסור הודעות כתובות מהמפקד לחייליו בשעות הלילה כשחשוך מסביב. השיטה של בְּרִיֶּיֶה התבססה על 12 נקודות בולטות המסודרות בצורות שונות. לכל אות נקבע סדר מסוים של נקודות, וכשמיששו החיילים את הנקודות הם יכלו לזהות את האותיות. בעזרת השיטה הזאת הצליחו החיילים לקרוא בְּחִשְׁקָה. התלמידים בפנימייה ניסו ללמוד לקרוא לפי שיטתו של בְּרִיֶּיֶה, אך הם נתקלו בקשיים רבים, בעיקר מפני שזיהוי האותיות המבוססות על 12 נקודות נמשך זמן רב.

Shawn Hempel/Shutterstock.com

איור 2: אדם מפענח כְּתָב בְּרִייל בעזרת מישוש נקודות בולטות

למרות הקשיים התלהב לואי בְּרִייל מהשיטה של בְּרִיֶּיֶה, וההתלהבות הזאת דְּרָבְּנָה אותו לשכלל אותה. כשהיה לואי בְּרִייל רק בן חמש-עשרה הוא צמצם את מספר הנקודות מ-12 ל-6, ובעזרת צירופים שונים של נקודות בולטות הוא יצר כתב חדש שבו כל האותיות בצרפתית וכל הִסְפָּרוֹת.

* פנימייה – מקום מגורים ולימודים לילדים

30 השיטה שפיתח לואי בְּרִייל התקבלה באהדה רבה בקרב עיוורים. בפנימייה שבה למד ובמקומות רבים אחרים השתמשו בה בהצלחה. הכתב המיוחד שפיתח נקרא על שמו – "כְּתָב בְּרִייל".

כשהיה בן עשרים החל לואי בְּרִייל לעבוד כמורה בפנימייה שבה למד. הוא הקדיש את חייו לילדים עיוורים והיה מורה נערץ בקרב תלמידיו. לואי בְּרִייל עסק גם במוזיקה והמשיך לפתח את שיטת הכתב שהמציא כדי שיוכלו לייצג בעזרתה לא רק אותיות וסִפְרוֹת, אלא גם תווים מוזיקליים. כעבור זמן היה לואי בְּרִייל שותף גם בפיתוח המכונה הראשונה שֶׁאֲפָנְסָה להדפיס ספרים לפי שיטתו. מאז הודפסו ספרים רבים בְּכָתֵב בְּרִייל.

כיום משתמשים בְּכָתֵב בְּרִייל לא רק בספרים, אלא גם בשלטים בתחנות אוטובוס, במעליות, בכניסות למבני ציבור (כגון מוזאונים ובתי חולים) ועל גבי אריזות של מוצרי מזון ותרופות. יש הרואים בְּכָתֵב בְּרִייל המצאה חשובה ומהפכנית כמו המצאת הדפוס.

להאזין במקום לקרוא

בשנים האחרונות פותחו אמצעים טכנולוגיים כדי להקל את הקריאה על אנשים עיוורים. האמצעים האלה מאפשרים לעיוורים להאזין לטקסטים מושמעים במקום לקרוא אותם. למשל כיום יש תוכנות הקוראות בקול את הטקסט הכתוב על צג המחשב. נוסף לכך יש טלפונים ניידים המבוססים על דיבור ועל קול. בטלפונים האלה יש מנגנון המזהה את הטקסט הכתוב והופך אותו לטקסט מושמע.

האמצעים הטכנולוגיים האלה עוזרים לעיוורים ומאפשרים להם להיות עצמאים ושותפים מלאים בחברה כמו כל אדם רואה.

טקסט המידע מעובד לפי הערך "בְּרִייל, כְּתָב". יבנה אנציקלופדיה לנוער. כרך ד, עמ' 191–192. הוצאת יבנה לרוס, 1988. © כל הזכויות שמורות להוצאת הספרים יבנה.

כְּתָב בְּרִייל

כְּתָב בְּרִייל מבוסס על 6 נקודות הבולטות מעל פני הנייר. כל צירוף של נקודות בולטות מ־6 הנקודות האלה יוצר אות. הקריאה בְּכָתֵב בְּרִייל נעשית בעזרת שתי הידיים: ביד אחת העיוור שומר על מקום השורה, ובעזרת אצבעות היד האחרת הוא מְמַשֵּׁשׁ את הנקודות הבולטות ומפענח את הכתוב. כְּתָב בְּרִייל קיים בשפות שונות וגם בעברית.

באיור שלפניכם רואים את אותיות האלף-בית העברי בְּכָתֵב בְּרִייל. הנקודות השחורות הן הנקודות הבולטות.

איור 3: סימני כְּתָב בְּרִייל

א	ב	ג	ד
ה	ו	ז	ח
ט	י	כ	ל
מ	נ	ס	ע
פ	צ	ק	ר
ש	ת		

שאלות 1-3 עוסקות בלואי ברייל.

1.

לפניכם טבלה של אירועים בחייו של לואי ברייל.

השלימו את החסר בטבלה.

הגיל	האירוע
בן 3	
בן 12	אלאי ברייל פגש את הקצין הצרפתי פריייה.
בן 15	
בן 20	

2.

בשורות 11-13 כתוב:

"למרות הקושי לקרוא בעזרת מישוש אותיות בולטות הצליח לואי ברייל לקרוא שוב ושוב את מעט הספרים שהיו בפנימייה, ואף התעקש ללמוד תווים לפי אותה שיטה ולנגן בפסנתר ובכינור."

מה אפשר ללמוד מהכתוב בשורות האלה על אופיו של לואי ברייל?
הסבירו את תשובתכם.

3.

לואי ברייל המציא את כתב ברייל למען עיוורים.

מה עוד עשה לואי ברייל למען עיוורים?

כתבו שני דברים שהוא עשה לפי שורות 34-42.

1.

2.

שאלות 4-7 עוסקות בהתפתחות הכתב לעיוורים.

4. באיזו דרך קראו עיוורים בתקופת ילדותו של לואי בְּרִייל?

5. השיטה של בְּרִייל פותחה בשביל חיילים.

מדוע התאימה השיטה הזאת גם לעיוורים?

6. לפניכם קטע העוסק בְּכֵתב בְּרִייל. הקיפו את המילים המתאימות כדי להשלים את הקטע.

לואי בְּרִייל התלהב משיטת הכתב של בְּרִייל והחליט ⁽¹⁾ _____
(להסביר / לשפר / לפרסם)

אותה. בעקבות זאת הוא המציא את כְּתֵב בְּרִייל. הכתב הזה מאפשר לעיוורים לקרוא בעזרת ⁽²⁾ _____.
(הגדלה / השוואה / מישוש)

בְּכֵתב בְּרִייל האותיות מבוססות על צירופים שונים של 6 נקודות. בכל אות ⁽³⁾ _____ נקודות אחרות מתוך 6 הנקודות.
(מוסיפים / מבליטים / מעתיקים)

כדי ⁽⁴⁾ _____ את האותיות יש לגעת בנקודות בקצות האצבעות.
(לכתוב / ליצור / לזהות)

כְּתֵב בְּרִייל קיים ב ⁽⁵⁾ _____ רבות, ובעזרתו אפשר לייצג
(שפות / שיטות / המצאות)

גם סְפָרוֹת ואפילו תווים מוזיקליים.

7.

בשורות 30–31 כתוב: "השיטה שפיתח לואי בְּרִייל התקבלה באהדה רבה בקרב עיוורים."

מדוע התקבלה השיטה של לואי בְּרִייל באהדה רבה בקרב עיוורים?

שאלות 8–10 עוסקות בטקסטים הנלווים לטקסט המידע.

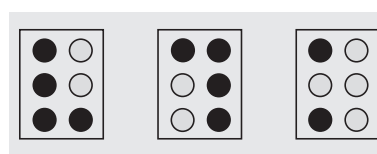
8.

מה היא המטרה העיקרית של איור 3 שבעמוד 5?

- א ☐ להציג לקורא את היתרונות של כְּתָב בְּרִייל.
- ב ☐ להמחיש לקורא איך נראה כְּתָב בְּרִייל בעברית.
- ג ☐ להציג לקורא את ההבדל בין כְּתָב בְּרִייל ובין כְּתָב בְּרִייל.
- ד ☐ להדגים לקורא את ההבדל בין כְּתָב בְּרִייל בשפות שונות.

9.

לפניכם מילה הכתובה בְּכָתֵב בְּרִייל:

היעזרו באיור 3 שבעמוד 5 וכתבו את המילה הזאת בכתב רגיל.

10.

האם לדעתכם כדאי להמשיך וללמד את פֶּתֶב בְּרִייל בבתי ספר לעיוורים?
הסבירו את תשובתכם. היעזרו בטקסט המידע "לואי בְּרִייל – ממציא פֶּתֶב בְּרִייל"
ובטקסט הנלווה לו "להאזין במקום לקרוא".

שאלות 11-15 עוסקות בלשון.

11.

בשורות 22-24 כתוב: "למרות הקשיים התלהב לואי בְּרִייל מהשיטה של בְּרִיִּיקָה,
וההתלהבות הזאת דִּרְבְּנָה אותו לשכלל אותה."
מה פירוש המילה דִּרְבְּנָה במשפט הזה?

- א ☐ קִיּוּנָה
- ב ☐ עוֹדְדָה
- ג ☐ עֲנִינָה
- ד ☐ לִימְדָה

12.

בשורה 33 המילים "פֶּתֶב בְּרִייל" כתובות בין מירכאות.
המירכאות במילים האלה מציינות –

- א ☐ שהמילים הן ציטוט מדברי לואי בְּרִיִּיל.
- ב ☐ שהמילים הן במשמעות הפוכה.
- ג ☐ שהמילים הן בשפה פשוטה.
- ד ☐ שהמילים הן נֶשֶׁם של שיטה.

בשורות 39–41 כתוב: "כעבור זמן היה לוֹאִי בְּרִיִּיל שותף גם ב**פיתוח** המכונה הראשונה שְׁאֶפְשָׁרָה להדפיס ספרים לפי שיטתו."
כתבו בכל משפט מילה מתאימה מהשורש **פ־ת־ח**.

- 1. כָּתַב בְּרִיִּיל _____ על ידי לוֹאִי בְּרִיִּיל.
- 2. הספרייה המרכזית לעיוורים _____ בישראל בשנת 1951.
- 3. בזכות ה _____ הטכנולוגית עיוורים יכולים להאזין לספרים מושמעים.
- 4. הערב תתקיים _____ חגיגת של תערוכת ציורים של אומנים עיוורים.

במשפטים שלפניכם (מהטקסט "כָּתַב בְּרִיִּיל" שבעמוד 5) יש מילים מודגשות:
"... ביד אחת העיוור **שומר** על מקום השורה, ובעזרת אצבעות היד האחרת הוא **מְמַשֵּׁשׁ** את הנקודות הבולטות ו**מפענח** את הכתוב."
מה משותף למילים המודגשות?
סמנו **נכון** או **לא נכון** ליד כל משפט.

לא נכון	נכון	
☐ 2	☐ 1	1. הן מאותו שורש.
☐ 2	☐ 1	2. הן כתובות בזמן הווה.
☐ 2	☐ 1	3. הן מציינות אותה משמעות.
☐ 2	☐ 1	4. הן שמות תואר.
☐ 2	☐ 1	5. הן כתובות בלשון זכר.

.15

אפשר להיעזר בטקסט המידע שקראתם "לואי בְּרִייל" – ממציא כְּתב בְּרִייל".
כתבו לפחות 7 שורות.

משפט הריחות

פעם, בארץ רחוקה, חי אופה חרוץ. לילה-לילה לָש בצק ואפה לחם ולחמניות, ובכל בוקר, טרם זריחת השמש, מכר אותם לתושבי העיר.

האופה אהב את עבודתו. הוא אהב את הבצק, אהב את האש בתנור, אהב את ניחוח הלחם הטרי שהתפשט עם בוקר מהמאפייה לרחוב, אך יותר מכול אהב את הכסף שקיבל תמורת הלחם והלחמניות. כאשר חזר ומנה את מטבעות הכסף, לא היה אדם מאושר ממנו.

5

לשכנו של האופה, שהתגורר סמוך למאפייה, היה אופי שונה מאוד. השכן לא אהב לעבוד קשה, הוא אהב את הבטלה. הוא הסתפק במעט שְהִשְׁתַּכֵּר מעת לעת, והעדיף להשתרע בְּפֶתַח ביתו, להתחמם בשמש ולהקשיב לציוץ הציפורים. לא אָחַר הכסף היה להוט, אלא אחר ההנאות הפשוטות של החיים.

וכשם שנהנה השכן מחום השמש ומציוץ הציפורים, כך נהנה גם מניחוח הלחם הטרי שעלה בכל בוקר מהמאפייה. אך התפשט הריח באוויר, וכבר היה השכן יוצא החוצה ומתרווח בְּפֶתַח ביתו. באותה שעה היה האופה יושב בפתח המאפייה, חוזר וּמְמַשֵּׁש כל מטבע ומטבע באצבעותיו ופניו זורחות מרוב נחת. מפעם לפעם הרים האופה את עיניו וראה את שכנו רובץ בשמש ומחייך.

10

"בטלן שכזה", התכעס האופה, "אינו עובד ושואף את ריח הלחם שלי בלי לשלם! כל הלילה חום התנור מְכָה בפניי, והוא – נהנה מניחוח הלחם חינם!"

בוקר אחד ניגש האופה אל שכנו ודרש שישלם לו תמורת כל הניחוחות שְהִרִיחַ חינם.

"אתה נהנה מפרי עֲמָלִי, ואפילו פרוטה שחוקה אחת לא קיבלתי ממך!" צעק האופה.

15

תחילה נראה שהשכן אינו מבין על מה המהומה, אבל כשנוכח לדעת שהאופה מתכוון למה שאמר, פרץ בצחוק גדול. "לא יֵאָמֵן", הסביר השכן לעוברים ושבים, "האופה דורש תשלום תמורת ריח הלחם שאני מריח מהמאפייה שלו!"

20

העוברים ושבים פרצו בצחוק, ורק האופה התהלך זעוף פנים. הוא חש שרק בדרך אחת ישיב לעצמו את כבודו: הוא יפנה לבית המשפט.

ואכן, השופט שמע את טענותיו של האופה בסבלנות וברצינות גמורה וביקש ממנו ומהשכן לבוא לבית המשפט כעבור שבוע. כמו כן ביקש השופט מהשכן להביא עימו מאה מטבעות כסף כדי שישלם אם יֵצֵא חייב בדין. עד מהרה נודע צו השופט בכל העיר.

25

"מה קרה לשופט שלנו?" התפלאו התושבים ההמומים, "הרי שופט נבון וחכם הוא ולא יטעה במשפטו. למה ציווה על השכן להביא עימו מאה מטבעות כסף? הייתכן שיחייב אותו לשלם לאופה תמורת ריח הלחם?!"

30 האופה חִיכֵךְ ידיים בהנאה: בעוד שבוע תֵצֵא צֶדֶקְתּוֹ לאור! בעיני רוחו כבר מנה את מטבעות הכסף שיקבל משכנו הבטלן.

כעבור שבוע הגיעו האופה ושכנו לבית המשפט. האולם היה מלא, ורבים הצטופפו בחצר הגדולה. כולם השתתפו בצערו של השכן המסכן. האופה פירט את טענותיו באוזני השופט. הוא טען שכל הניחוחות שהריח השכן במשך השנים שווים בדיוק מאה מטבעות כסף, תיאר באריכות את עבודתו הקשה והוסיף: "ואחרי כל העמל הזה בא שכני הבטלן ונהנה לו הנאת חינם מהניחוח הנפלא של הלחם שלי!"

השופט הביט בשכן ושאל: "האם נכון הדבר שמשב רוח מביא את הריחות היקרים של האופה לְפֶתַח ביתך בכל בוקר?"

"נכון, אדוני השופט", הודה השכן.

40 "האם פִּתְחָתָה את הדלת ואת החלון בכל בוקר בכוונה כדי שייכנסו הריחות לביתך?" שאל השופט.

"נכון, אדוני השופט".

"והאם אתה מודה שנהנית מהריחות האלה הנאה רבה?"

"מודה, אדוני השופט".

45 "אם כן, האופה צודק", קבע השופט, "בעולמנו צריך לשלם תמורת כל הנאה. שים על השולחן שלפני האופה מאה מטבעות כסף, סך־כל ההנאות שנהנית מהריחות של דברי המאפה".

רוחו של השכן נפלה, הוא לא האמין למשמע אוזניו. הייתכן ששופט חכם יַעֲזוֹת דין?

בלב כבד הניח השכן את כספו על השולחן. דממה שְׁרָרָה בבית המשפט.

50 האופה – עיניו אִוְרוּ וידיה החמדניות החלו למנות את המטבעות: "תודה, אדוני. שופט צָדֵק אתה. מעתה יִדְעוּ כולם שמי שנהנה הנאת חינם – כמוהו כגנב", אמר.

ואז פנה השופט אל האופה ואמר:

"האם ראו עיניך את ברק המטבעות?"

"כן, אדוני השופט".

55 "האם נכון שנהנית לשמוע את צליל הכסף?" הוסיף השופט ושאל.

"נכון, אדוני השופט".

"על כן אני מצווה: השב את הכסף לשכנך! הוא נהנה מהניחוח של דברי המאפה שלך, ואתה נהנית מצלצול המטבעות שלו. אינכם חייבים דבר זה לזה. לכו לשלום!"

הדממה בבית המשפט התנפצה והקהל הנרגש הריע לשופט החכם. עליצותו של השכן שבה אליו וכולם נדחקו אליו לברכו.

60 רק האופה התחמק מבית המשפט בבושת פנים ולא נראה עוד ברחובות העיר.

הסיפור מעובד לפי "משפט הריחות". מתוך **הדבר המיוחד במינו בעולם – מבחר אגדות עם**. עיבוד הנוסח העברי: ניצן, שלמה. זמורה-ביתן, 1979.

© כל הזכויות שמורות למחבר ולאקו"ם.

16.

לפי הכתוב בתחילת הסיפור אפשר ללמוד על ההבדלים בין האופה לשכן.
כתבו שני הבדלים.

השכן	האופה	
		1.
		2.

17.

בשורות 11–12 כתוב: "אך התפשט הריח באוויר, וכבר היה השכן יוצא החוצה ומתרווח בַּפֶּתַח ביתו."
מה פירוש המילה **אך** במשפט הזה?

- ☐ א. ברגע ש...
- ☐ ב. אבל
- ☐ ג. מפני ש...
- ☐ ד. אילו

18.

מדוע כעס האופה על השכן?

19.

האם לדעתכם פֶּעֶסוֹ של האופה על השכן היה מוצדק?
נמקו את תשובתכם.

20.

בשורה 27 כתוב שהתושבים ההמומים התפלאו ושאלו: "מה קרה לשופט שלנו?"
ממה הופתעו התושבים?

21.

בשורה 34 כתוב: "הוא טען שכל הניחוחות שהריח השכן..."
למי מתכוונים במילה **הוא**?

22.

בשורה 50 כתוב: "האופה – עיניו אֹרוֹ..."
מדוע אֹרוֹ עיניו של האופה?

- א ☐ כי הוא ראה שהשכן שלו התאכזב מאוד.
- ב ☐ כי הוא הוכיח לכולם שהוא לא גנב את הכסף.
- ג ☐ כי הוא קיבל את הכסף שחשב שצריך לשלם לו.
- ד ☐ כי הוא הצליח לשכנע את הקהל שהריח הוא חינם.

- א ☐ שאהבת הכסף גורמת סכסוכים.
- ב ☐ שיש הנאות שלא צריך לשלם עבורן.
- ג ☐ שאדם המסתפק במועט תמיד צודק.
- ד ☐ שהבטלה מהנה אבל אינה משתלמת.

לפניכם שישה משפטים, ובכל אחד מהם מתואר אירוע מהסיפור.

סדרו אותם לפי הסדר שבו התרחשו האירועים.

כתבו את המספר המתאים בכל משבצת.

- השופט ציווה על האופה: "השב את הכסף לשכנד!"
- השכן נהנה מניחוח הלחם הטרי שעלה מהמאפייה.
- האופה פנה לבית המשפט.
- האופה אפה לחם ומכר אותו לתושבי העיר.
- האופה פנה לשכן ודרש תשלום תמורת ריח הלחם.
- השופט קבע: "האופה צודק!"

מדוע אמר השופט לשכן ולאופה שאינם חייבים דבר זה לזה (שורה 58)?

- א ☐ מפני שהשכן כבר שילם את הכסף שהיה חייב לאופה.
- ב ☐ מפני שמחיר ניחוח הלחם של האופה שווה מאה מטבעות כסף.
- ג ☐ מפני שגם השכן וגם האופה היו מרוצים מפסק הדין של השופט.
- ד ☐ מפני שהאופה נהנה מצליל המטבעות כשם שהשכן נהנה מניחוח הלחם.

לפי הדרך שבה ערך השופט את המשפט אפשר ללמוד על אופיו.
בחרו את צמד המילים המתאים ביותר לדעתכם לתאר את אופיו של השופט.

יציירתי ומקורי

ישר והגון

חכם ומתוחכם

נמקו את בחירתכם לפי מה שקראתם.

כתבו 2-3 שורות.

הקפידו על ניסוח בהיר, על
סימני פיסוק נכונים, על
כתיב נכון ועל כתב יד ברור.

דוגמה:

האופה אהב את העבודה שלו.

האופה אהב את _____.

1. הצחוק שלהם נשמע בבית המשפט היטב.

נשמע בבית המשפט היטב. _____

2. השכן הניח את המטבעות שלו על השולחן.

השכן הניח את _____ על השולחן.

3. האופה אמר: "כל הלילה נאָפּה הלחם בתנור שלי."

האופה אמר: "כל הלילה נאָפּה הלחם ב _____."

4. השופט שאל: "האם התפשט הריח גם לדירות שלכם?"

השופט שאל: "האם התפשט הריח גם ל _____?"

סמנו את המילה שהמשמעות שלה דומה למשמעות של המילה המודגשת.

דוגמה:

"... להתחמם בשמש ולהקשיב לציוץ הציפורים."

(שורה 8)

להתבונן	☐	לשכב	☐	לנמנם	☐	להאזין	☒
---------	--------------------------	------	--------------------------	-------	--------------------------	--------	-------------------------------------

1. "לשכנו של האופה, שהתגורר סמוך למאפייה, היה אופי שונה מאוד."

(שורה 6)

קרוב	☐	מחוץ	☐	בדרך	☐	מול	☐
------	--------------------------	------	--------------------------	------	--------------------------	-----	--------------------------

2. "הוא הסתפק במעט נְהִיטָה מעת לעת..."

(שורה 7)

קנה	☐	הרוויח	☐	הריח	☐	שילם	☐
-----	--------------------------	--------	--------------------------	------	--------------------------	------	--------------------------

3. "לא אָחַר הכסף היה להוט, אלא אחר ההנאות הפשוטות של החיים."

(שורות 8-9)

מסתפק	☐	משוכנע	☐	חולם	☐	נלהב	☐
-------	--------------------------	--------	--------------------------	------	--------------------------	------	--------------------------

בטבלה שלפניכם יש ארבעה צירופי מילים.

כתבו את **צורת הרבים** של כל צירוף מילים.

צירוף המילים	צורת הרבים
דוגמה: אופה חרוץ	אלופים חרוצים
1. ארץ רחוקה	
2. פסק דין	
3. ריח נעים	
4. בית משפט	

איזה ערך נחפש במילון כדי לדעת את הפירוש של המילים המודגשות?

סמנו את התשובה הנכונה.

דוגמה:

את המילה **שבאצבעות** נחפש במילון בערך -

☐ א. שבאצבעות	☐ ב. באצבע	☐ ג. אצבעות	☒ ד. אצבע
--------------------------------------	-----------------------------------	------------------------------------	---

1. את המילה **לטענותיו** נחפש במילון בערך -

☐ א. טען	☐ ב. טענה	☐ ג. טענות	☐ ד. טעות
---------------------------------	----------------------------------	-----------------------------------	----------------------------------

2. את המילה **בעולמנו** נחפש במילון בערך -

☐ א. בעולם	☐ ב. עולמות	☐ ג. עולם	☐ ד. עולמנו
-----------------------------------	------------------------------------	----------------------------------	------------------------------------

הקיפו שלושה מהם.

דוגמה:

"פעם, בארץ רחוקה, חי אופה חרוץ. לילה־לילה לָש בצק ואפה לחם ולחמניות,

ובכל בוקר, טרם זריחת השמש, מכר אותם לתושבי העיר.

האופה אהב את עבודתו. הוא אהב את הבצק, אהב את האש בתנור, אהב את
ניחוח הלחם הטרי שהתפשט עם בוקר מהמאפייה לרחוב, אך יותר מכול אהב את
הכסף שקיבל תמורת הלחם והלחמניות. כאשר חזר ומנה את מטבעות הכסף, לא
היה אדם מאושר ממנו."

כל הזכויות שמורות למדינת ישראל, משרד החינוך, ראמ"ה. השימוש במסמך זה, לרבות הפריטים שבו, מוגבל למטרות לימוד אישיות בלבד או להוראה ולבחינה על ידי מוסד חינוך בלבד, לפי הרשאה מפורשת למוסד חינוך באתר ראמ"ה. זכויות השימוש אינן ניתנות להעברה. חל איסור מפורש לכל שימוש מסחרי וכן לכל מטרה אחרת שאינה מסחרית. אין להעתיק, להפיץ, לעבד, להציג, לשכפל, לפרסם, להנפיק רישיון, ליצור עבודות נגזרות בין על ידי המשתמש ובין באמצעות אחר לכל מטרה או למכור פריט מפרטי המידע, התוכן, המוצרים או השירותים שמקורם במסמך זה. תוכן המבחנים, לרבות טקסט, תוכנה, תמונות, גרפיקה וכל חומר אחר המוכל במסמך זה, מוגן על ידי זכויות יוצרים, סימני מסחר, פטנטים או זכויות יוצרים וקניין רוחני אחרות, ועל פי כל דין; כל זכות שאינה ניתנת במסמך זה במפורש, דינה כזכות שמורה.

114-EVR-020-5-SOF-pnimi-net

114

114-01-05-01-01-01-019-020-03